NÁŠ TÝŽDEŇ · ŠABATOVÁ KARTA · VYDANIE 87

Toldot תּוֹלְדֹת

Piatok 13. – sobota 14. novembra 2026 · 4. kislev 5787

„Hlas Jakobov, lebo hovorí prosebne: **Vstaň, prosím.**“

Raši ku Genesis 27:22, podľa Midraša Tanchuma

SVIEČKY · BRATISLAVA	SVIEČKY · KOŠICE	HAVDALA · BRATISLAVA	HAVDALA · KOŠICE
15:57	15:39	17:05	16:47

STALO SA RAZ · TALMUD, ŠABAT 31A

Stávka o štyristo zúzov

Dvaja muži sa stavili: kto dokáže nahnevať Hillela, dostane štyristo zúzov. Jeden z nich povedal: „Ja ho nahnevám.“ Bol piatok pred šabatom a Hillel si práve umýval hlavu. Muž prešiel okolo jeho dverí a zakričal: „Kto je tu Hillel? Kto je tu Hillel?“

Hillel sa zahalil do plášťa, vyšiel k nemu a povedal: „Syn môj, čo hľadáš?“ „Mám otázku.“ „Pýtaj sa, syn môj, pýtaj sa.“ „Prečo majú Babylončania oválne hlavy?“ Hillel, ktorý sám pochádzal z Babylonu, odpovedal: „Syn môj, pýtaš sa dôležitú vec. Lebo nemajú šikovné pôrodné babice.“ Muž odišiel, chvíľu počkal, vrátil sa a znova kričal. Hillel znova vyšiel a znova trpezlivo odpovedal. Tak to bolo aj tretí raz.

Napokon muž povedal: „Mám ešte veľa otázok, ale bojím sa, že sa nahneváš.“ Hillel si pred neho sadol: „Pýtaj sa všetko, čo chceš.“ Muž sa rozzúril: „Ty si ten Hillel, ktorého volajú kniežaťom Izraela? Kvôli tebe som prišiel o štyristo zúzov!“ Hillel mu povedal: „Daj si pozor na svoju povahu. Hillel stojí za to, aby si kvôli nemu prišiel o štyristo zúzov aj o ďalších štyristo, a Hillel sa nenahnevá.“

Hillel mohol odpovedať akokoľvek. Jeho tón sa nezmenil ani tretí raz.

MYŠLIENKA TÝŽDŇA

Spôsob, akým hovoríme, prezradí, kto sme ešte skôr, než nás druhý uvidí.
Slová sa dajú naučiť. Tón hlasu nesie to, čo je v nás.

OTÁZKY NA STÔL

1. Ktoré slová alebo aký tón hlasu dokážu zmeniť celý rozhovor?
   Parša
2. Prečo je ťažké neradovať sa, keď sa nedarí niekomu, kto nám ublížil?
   Pirkei Avot 4.19 · keď súper padne
3. Ako znie hlas, keď niekoho o niečo pekne poprosíme? Skúsme to každý raz povedať.
   Pre deti

TENTO PIATOK SKÚS S NAMI

Tento piatok povedať kiduš z karty a dať ho povedať aj niekomu inému než zvyčajne; deťom naliať vlastný pohárik. Ak je doma pohár po starých rodičoch, postaviť ho na stôl. Ak vám hebrejčina ešte nejde, stačí nahlas prečítať prepis. Všetci sme raz začínali a v rodine sa to učíme spolu.

Podeľte sa s nami o svoj šabat a kiduš. Tešíme sa na vašu skúsenosť a tradíciu.

KIDUŠ · 3 Z 3

3 Kiduš pre všetkých

Talmud sa pýta, či kiduš patrí aj ženám, a odpovedá dvoma slovami z desiatich prikázaní. V knihe Exodus stojí pamätaj na šabat, v Deuteronómiu zachovávaj šabat. Kto má šabat zachovávať, má si ho aj pamätať, a preto je kiduš rovnako povinnosťou žien ako mužov. Tie isté dve slová stoja aj za dvoma šabatovými sviečkami.

V mnohých rodinách hovorí kiduš otec, v iných matka, inde sa striedajú alebo ho povie hosť. Deti často dostanú vlastný malý pohárik s muštom. A v mnohých rodinách sa pohár na kiduš dedí: voľakedy z neho pil starý otec, dnes z neho pijú vnúčatá.

Ruka drží plný pohár, povie sa požehnanie nad vínom a požehnanie šabatu, ostatní odpovedia amen a napijú sa všetci, aj najmenší.

יוֹם הַשִּׁשִּׁי. וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת. · סַבְרִי מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי: · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן. · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְרָצָה בָּנוּ, וְשַׁבַּת קָדְשׁוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחִילָנוּ, זִכָּרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. כִּי הוּא יוֹם תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרַיִם. כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים, וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחַלְתָּנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

Jom haši. Vajechulu hašamajim vehaarec vechol cevaam. Vajechal Elohim bajom hašvii melachto ašer asa, vajišbot bajom hašvii mikol melachto ašer asa. Vajevarech Elohim et jom hašvii vajekadeš oto, ki vo šavat mikol melachto ašer bara Elohim laasot. · Savri maranan verabanan verabotaj: · Baruch ata Adonaj, Eloheinu melech haolam, bore pri hagafen. · Baruch ata Adonaj, Eloheinu melech haolam, ašer kidšanu bemicvotav veraca vanu, vešabat kodšo beahava uvracon hinchilanu, zikaron lemaase berešit. Ki hu jom techila lemikraei kodeš, zecher licijat micrajim. Ki vanu vacharta veotanu kidašta mikol haamim, vešabat kodšecha beahava uvracon hinchaltanu. Baruch ata Adonaj, mekadeš hašabat.

Šiesty deň – bolo dokončené nebo i zem a všetky ich príslušenstva. A dokončil Boh na siedmy deň svoju prácu, ktorú vykonal, a v deň siedmy odpočíval od všetkej svojej práce, ktorú vykonal. A požehnal Boh deň siedmy a posvätil ho, lebo v ňom odpočíval od všetkej svojej práce, ktorú tvoriac Boh vykonal. · S vaším dovolením, moji páni a učitelia: · Buď pochválený, Hospodin, Bože náš, Kráľ sveta, ktorý si stvoril plod viniča. · Buď pochválený, Hospodin, Bože náš, Kráľ sveta, ktorý si nás posvätil príkazmi, a našiel si v nás zaľúbenie a svoj svätý šabat si nám dal v láske a priazni, pamiatku na prvotné dielo – lebo to je prvý deň zo sviatočných zhromaždení, spomienka na odchod z Egypta; lebo nás si si vyvolil a nás si posvätil zo všetkých národov a svoj svätý šabat si nám stanovil v láske a v priazni. Buď pochválený, Hospodin, ktorý si posvätil šabat.

Celé vydanie, audio a články: nastyzden.sk/vydanie/87

Každý piatok 11 minút judaizmu e-mailom, zadarmo · Pramene: Genesis 25:19 – 28:9 · Pirkei Avot 4.19

Šabat šalom
שַׁבָּת שָׁלוֹם